

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ
ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой,
БМАССР-эй Верховно Советай
ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын
Горкомой орган

№ 193 (4005) 1942 оной августын 15, суббота СЭН 15 МҮНГЭН

КОМБАЙНЫЕ СУҮДХЭ СОО 16 ЧАСАА
БАГА БЭШЭЭР ХҮДЭЛГЭХЭ

Тарыхураалгын хаба саг хамар
доромнай орожо ерөө. Хүдөө-ажла-
хын бүхь хүдэмэринүүдэй эгээл
шухалай, эгээл өхө хүсэ эрхэ
сагын дүхжэ ерөө.

Зарим колхозуудта түбэрлэн
хадалга эгилээ, зарим колхозууд
хуралгадаа орохо үлгөө-мүнөө
болоод байна. Энэ үедэ хамар
юмманай хуралгада сүм болон
болоо гэжэ гү гэжэ колхозуудай
түрүүлэгшэ, бригадир, колхозник,
МТС ба совхозуудай хүдэмэриншэн
бүхэн өөрөө дэжин дахин асууха-
ааа ладна энэ асуудалаа хүсээ
харуусажа шадха зэрэгтэй бай-
на.

«Комбайн, трактор, простой ма-
шина, мотоцикл, автомашина ба
лар зэбсэгүүдэ нэлээн зайнаа
бэлдэхэ хүдэмэринөө ургаса ху-
ралайгын эхилтэр хүсэд дүргэхэ.
Комбайнуудта зерноуборочник, хо-
лоомо сугуулаха ба нэлэжэ хэб-
тэйн тариаа хуралга түхээрлэ-
гүдэе хэа. Наран сэгсэг, шара
булза, гречуха, рожик, горчица,
сөө ба таримал үбүнүүдэй үрбө-
мүдэе хуралга ба сохиго аба-
хын тулада шухала хэрэгтэй ко-
мбайн ба мотоциклуудыг тааруу-
лан түхээрхэ» — гэжэ ССР Сою-
зай Совнарком ба ВКП(б)-гэй
Центральна Комитетэй онсо то-
лортой заабирга манай колхоз,
совхоз ба МТС-үүд үзэшлэлэ
дүргэхэ уялтай.

Мүнөө манай түрүү МТС-үүд
ба колхозууд тарыхууралгада сүм
болон болоод байна. Мухаршээрэй
аймагай Пуугын МТС, Заиграйн
аймагай Эгэтын МТС комбайн ба
хуралгын простой машинуудыг
сүм заабарилжа дүргэхэд техни-
ческа шалгалта хэбэ байха юм.
Энэ хамар «жэжэ» зүйлүүд хуу
хараада абажа комбайн ба про-
стой машинуудай сүүдхээ 16
часаа доошо бэшээр ямаршье
хаагүйгөөр хүдэмэринлэхэ аюул-
ломжонууд бэй болгодоо. Манай
республикын солото комбайнер
орденто Дууш Цырендоржиев
гэгшын комбайнер аргат тарыху-
ураалгада эрхм байнаар бэлтхэ-
нэ байна. Тэрээтэй аргалгай
хүдэмэриншэ түсөө колхоз бүхэн-
дэ, колхозник бүхэндэ һайтэр
ойгуулагдаһан байха юм.

Гэбшье, энэ шухалын шухала
хэрэгтэе хургалынгаа зааһангаар
хаража һанса ямар буудат МТС-
үүд һийга. Жэшээлхэдэ, Эдэйн
аймагай Ушөөтэйн МТС (директо-
рын нүхэр Первалов) комбайн-
нуудта дугар ялаг зааһарилһан
байна. Зааһарилһангай 21 ко-
мбайн мийл 10-нйнь техническэ
шалгалтада оролто ба 6-нйнь
шалгуулаха эхэлжээ хүдэмэ-
рлэхтөн. Тийхэдэ-мүнөө хүртэр аяар
5 комбайн зааһарилһангаа гараа-
лүй. Гадна, хамар бүхь комбайн-
нын зерноуборочник, болоомо
сугуулаха ба нэлэжэ хэбтэйн
тариаа хуралга түхээрлэгүдтэй
байна. Итгэжэ ССР-эй СНК-гэй
ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй эрл шуу
архыг хайхаргалгүй, харин
эбон бусад хэзэгүйуулжа бай-
даг Ушөөтэйн МТС-эй хүдэмэ-
риншэ хатуу хэмжээдэ хадба-
дуглаха ёстой.

Мүнөө эгэшье үдэр, нэгэшье
час айхатар гүэтэй байна. Ком-

байнаар хуралгада нийтээрээ
орохо сагай тоотой үдэрүүд
үзөөд байгаа хамар бүхь дутуу
адуууудаа сүм заааруулаа ушар-
тай.

Гадна, манай комбайнер ба
трактористнуудай дунда лунинскэ
метод аян болохоор дэлгэрүүлжэ
хэрэгтэй. Советскэ Союзай түрүү
комбайнернуудай дүй хү, шэлэе
үргэнөөр хэрэглэжэ уралан нари-
муулын дуралхануудыг олошо-
руулжа ба болохо хэрэг дээрнэ
бэлүүлжэ шухала. Энээн тухай
Һанхал БМАССР-эй газар тариал-
лангай Наркоматай дэргэдэ боло-
омо республикы МТС-үүдэй аха-
лаша мекхэнгүүдэй зүблөөн тус-
хай тогтожо хэлсэһэн байна. Не-
дөөд жэлэй тарыхууралгын
хүдэмэрин дээрэ гараһан дутуу
дундауудыг хургал болгожо энэ
жэлэй сэрэгтэй ургасын ижагта
сэрэгтэй гуримар хуралгын зори-
лотойгоор энэ зүблөөндэ хадбада-
сатпад хэдэн олон практическа
дуралхануудыг оруулан байна.

Мүнөө жэлдэ анха түрүүлхынхэ
нэгэ тракторта 3 комбайн жүд-
хүлжэ хүдэлгэхэ байна. Гадна,
болоо үгээжэ, комбайнын сохион
тариааһа ябадаг дундаһа буулжа
жа абаха хэрэгүүд механизирова-
лгэхэдэ болоо. Горюча алахын
тулада зарим комбайнуудта газо-
генераторна түлшнэ хэрэглэхэ,
зарим комбайнуудыг моторгүй-
гөөр, гансалаа ба тракторай хүс-
өөр ябуулаха арга хэмжөөнүүд
атажа байна.

М.н комбайнер ба тракторист-
нуудай дунда, комбайнова арга-
галтай дунда Социалистическэ му-
рысөө үргэз далайсатайгаар
ябуулаха шухала. Мүнөөдөр манай
«Б. М. Улан» газеттэй «Социали-
стическэ Бурят-Монгол» гэжэ
ташюва колонныи танкистнуудай
бүлгэ тоглогтоо. Манай һайн
дуураара сугуулажа үгтөөн жүд-
хүдэ зөөрөөр бүтээгдэхэ бүтээг-
танкиүүд фашистка хара эол-
гүүдэ амжалтатайгаар төхөөр
явара сохиго яаһынэ дуулжа
бэлсэбэлби. Баттар танкистнууд
өөһөдөнгөө бэшгэ соо нигэжэ ма-
нине уралаа:

«Биднэр болбол немецүүдэ
булгынэ үгы хэтэрэ тулалдаха-
д гэдэн уялгаа дахин да-
бтан баталгайда. Таанар шэн
габьагта стахановска ажа-
лаараа биднэртээ тулалжа байг-
тэй. Фронт тыл хоёрой дайшалхы
ханы барисаагаара эсэслэн ялаха
сапа дүтэлүлжэ, бүтэдэнэй зө-
бүрхтөөн дайсанбаа үнэн хөбөө
үлөөгөө абажа шахахаби. Нүхэд,
ажал дээрээ амжалтануудыг туй-
лхметнай хүсэбэлби».

Нүхэд комбайнернууд! Өөһэдү-
гөө дайшалхы ханы нүхэд болохо
рой-танкистнуудай урлөө фрон-
товой халуун ажалаараа ха-
риулагты. Мүрысөөндэ лүгтэй
нүва аргалуудай ажалынэ муу-
гөөр хамсыгаа шуун орооложо
комбайн ба хуралгын бүсгэ ма-
шинануудыг сүүдхээ 16 часаа
бага бэшээр, баалгүйгөөр хүдэмэ-
ринлүүлжэ ябадалыг туйлгай!

«Социалистическэ Бурят-Мон-
гол» гэжэ танкова колонныи на-
рэмжэтэ дамжуулгын Улан Тугые
абахын түлөө тэмсэгтэй!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ

Улан Арминн гэвэцийн начальствуушчи составта
Советскэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олгохо тухай

- Немецкэ бүлктаргалгалта
эсэрүү тэмсэлэй фронт дээрэ Ко-
мандебанништа дийлэхы даалга
баринуудыг жонгортэ байлаар
дүргэхэ зуураа баатаршалга ба
геройствэ гэгдэһанайн түлөө
Есенинэй ордон ба «Алтан Олон»
медаль баруулгатайгаар Совет-
скэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олго-
но:
1. Лейтенант Алжиде Влани
 2. Ахалагша лейтенант Бара-
носа Михаил Дмитриевичтэ
 3. Ахалагша лейтенант Голу-
бев Виктор Максимовичтэ
 4. Ахалагша лейтенант Мар-
тынов Александр Васильевичтэ.
 5. Майор Пушкин Анатолий
Ивановичтэ
 6. Лейтенант Яницкий Васи-
лий Ивановичтэ.
- СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ
М. КАЛИНИН.
- СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.
- Москва, Кремль.
1942 оной августын 12,

Нүхэд комбайнернууд!
Өөһэдүнгөө дайшалхы ханы
нүхэд болохо герой - тан-
кистнуудай урлаа фронто-
вой халуун ажалаараа ха-
риулагты.

Танкистнуудай бэшгэ

„Социалистическэ Бурят-Монгол“ гэжэ
танкова колонно дайсанинэ үй бута сохино

Бурят-Монгол республикын хүн-
дэтэ хүдэлмэришэд, колхозник ба
ажалша интеллигенцидэ амар мэндэ!
Танкистнуудай фронтовой халуун
амаршалгы тогтоон абтай!

Биднэр, боец ба командирнууд,
танай сугуулан зөөрөөр Н-скэ за-
водто бүтээгдэхэн үнэтэ дайшалхы
машинануудыг абаад байхааа совет-
скэ хунуудэй эрхэ сүлөөтэ ба зол
жаргалта ажабайдалыг булган аба-
ха гэжэн фашистка бузар булай но-
хосуудай урдаа эсэргүүсэһэн шүна-
найнгаа хуулын дундаһа үлэтэр
тэмсэдэхэбди гэжэ тангаригаа үгэ-
һэн байнабди.

Орденто Морев гэшын подразде-
ленин манай солото танкистнууд
энэ нангич тангаригаа гүйсэдэхэнгөө
1942 оной июлин 29-д Н. мурэнэй
гаталуурин дэргэдэ дайсанай 28
танк, 2 миномет, солдат ба ашаа
тээһэн 18 автомашина, элдэб калиб-
рын 15 үхэр буу, 200 шаху солдат
ба офицерны үгы хээд, дайсанинэ га-
луурин саана гартар гэдэгшэн шар-
баса хаяһан ба эзлэжэ абайһан райо-
ноо бүхөөр бариха шадаһан байна.

Б. гэжэ райондо сумэрэн ороһон
фашистнуудай танкнуудыг контра-
та хэжэ үгы хээг гэжэн приказые энэ
подразделени июлин 1-дэ абайһан бай-
гаа. Тийгээжэ шэн габьагта механик
жолоошхо нур хүсэтэ дайшалхы ма-
шинануудаа танкова атакада жолоо-
дон оруулан байна. Тэнсүүргүжэн
байлдаан эхилэ. Танкнуудайнгаа тоо-
гой талаар дайсанай булюо байшье
фашистка бандиудуд хяа һамна со-
хигдоһон байха юм. Байлдаанай боло-
нон газар дээрэ дайсанай 19 танк,
буу зэбсэг ба сэрэгүүдэ тээжэ яба-
һан 19 автомашина, 2 радиостанци,
элдэб калибрын 14 үхэр буу, алуул-
һан 200-аад фашистка бандиудуд бута
хяа ба няза хүршөөд хэбтэһэн
байна. Бурят-монгол арадай сугуула-
һан зөөрөөр бүтээгдэхэн дайшалхы
машинануудаар зэбсэгжэһэн нүхэр
Моревый подразделениин танкистнууд
дайсанай хүн резерва ба техникы үй
бута сохино ябуулангуудаа үргэлжэ-

лүүлхээр.
Манай боец ба командирнуудай
гаргаһан бодото героизмын хэдэн ар-
баад үлгээр жэшээ биш. Бурят-Мон-
голой ажалшаддай сугуулан зөөрөөр
байгуулагдаһан танкнууд манай тан-
кистнуудай шадмар гартар ороходоо
айхатар ехэ хүрөөтэй, дабагдаша-
гүй хүсэн болодог юм гэжэ немецкэ
золигууд тон һайнаар амталжа үзөө.

Ажалшаддай зөөрөөр байгуулагда-
һан дайшалхы машинануудыг жолоо-
дон байлдаанда оруулаха гэжэн тон
арюун этигэлметнай дайшалхы баа-
таршалгануудаар харюулахди гэжэ
биднэр болбол бурят-монгол арадыг
найдуулнабди. Манай танкнууд хадаа
бузар булай немецүүдтэ үхэлэе ол-
гуулаха. Биднэр болбол олоной зэбүүр-
хэн дайсанинэ үхэр буунуудайнгаа гала
дүлөөр, пулемедуудайнгаа аадар бо-
роо шэнхи олон һомоор хярган, дай-
шалхы машинануудайнгаа гусеница-
нуудаар няза даран үгы хээбди. Дай-
санинэ огтошье хайрлаха гамнаха-
гүйбди.

Нур хүсэтэ дайшалхы буу зэбсэ-
гүүдэ бэлэглэһэн хүндэтэ нүхэд, ма-
най фронтовой амаршалгы тогтоон
абтай. Танай зөөрөөр байгуулагдаһан
танкнууд этигэлтэй найдамтай гар-
та ябана гэшээл!

Биднэр болбол немецүүдэ бул-
гынь үгы хэтэрэ тулалдахади гэ-
һэн уялгаа дахин дабтан батална-
бди. Таанар шэн габьагта стахановска
ажалаараа биднэртээ тулалжа байг-
тэй. Фронт тыл хоёрой дайшалхы ханы
барисаагаараа эсэслэн илаха сагаа
дүтэлүүлжэ, бүтэдэнэй зэбүүрхэн
дайсанбаа үнэн зүбөөр үлөөгөө абажа
шадахабди. Нүхэд, ажал дээрээ амжал-
тануудыг туйлахметнай хүсэбэлби.

Боец ба командирнуудай кол-
лективэй даалгавраар: орден-
то Морев, орденто Ба-
танов, орденто Сухин, ба-
шенна стрелок Старков,
радиот Дреммин, механик
жолоошон Морозов ба бу-
сад гараа табиһан байна.

Советскэ Информбюроһоо

Августын 12-ой үдэшин мэдээсэл

Августын 12-ой туршада манай
сэрэгүүд Клетскийгай оршондо,
Котельниковшэ зүүн-хойгуур, мүн
Чернесск, Майноп ба Краснотарай
оршондо байлаануудыг хэбэ.
Фронтын бусад участогууд дээр
рэ шухала хубилгалтауд болоо-
гүй.

Августын 11-эе махайавилһын
частыүүд фронтын элдэб участо-
гууд дээрэ 20 немецкэ танк, сэрэг
ба ашаа тээһэн 100 шаху авто-
машина, горючитай 5 автоцистер-
нэ үгы хэбэн ба гэмтэһэнгөө гад-
на, һомо хэрэгсэлтэй 4 склад ба
горючитай нэгэ склад таллэжэ.
артиллерийскэ 7 батареин буудал-
гыг дахин халгажа, түхэр хар-
гыг эсэлонгын хэвэ бута сохөөд.
дайсанай нэгэ батальон шахуу
ябган сэрэгтэ тараан сохиһон ба
зарымнь үгы хэбэн байна.

Клетскийгай урдуур манай ча-
стыүүд немецко-фашистскэ сэрэг-
үүдэй атакыг тогтоон бариха.
Нэгэ участок дээрэ Н-скэ часть
контратака хэв. Нүүрэн газарай
түлөө болон байлаанда 200 га-
ран гитлеровецүүд хулагдаба. Он-
доо нэгэ участок дээрэ манай бое-
цууд үдэрэй турша соо 250 не-
мецкэ солдат ба офицерые, 3
танк, 2 ехэ буу, 7 пулемет үгы
хэбэн байгаа.

Котельниковшэ зүүн-хойгуур
сэдэ шанта байлаанууд болоно.
Зарим участогууд дээрэ дайсан
болбол өөһдөнгөө хамгаалаг боло-
ло. Манай частыүүд дайсанай
хүсэнь барилдуулаха, бэхлэхэ
аргалооножэ тэднэртэ үгтэнгүй-
гөөр хэдэн амжалтатай атакануу-
дыг хэбэ. Советскэ танкистнууд
авиаци ба артиллерээр дэмжэлжэ
гитлеровецүүдэй колонныг
атаковалаа, амшлы хүсэн ба тех-
нически татаар дайсанинэ ехэ гээ-
лэ оруулаа. 700 гаран гитлеро-
вецүүд хулагтан алагдаба. 16
танк, 3 хуягта машина, 14 ехэ
буу, 17 пулеметно үүр үгы хэгдэ-
ба.

Краснодарай оршондо манай
частыүүд дайсанай тоогонгоо та-
лаар булюу хүсэвэлгэ эсэргүү-
хатуу шанта хамгаалгын байлаа-
нуудыг хэв. Нэгэ үдэн ружей
дээрэ төрөөнхэ гатааха гарсын
түлөө түнх үдэргүй байлаан үр-
галжээ. Немецүүдэй табиһан
3 гарса манай авиациин штурмов-
вой довтолгоор, артиллери ба ми-
нометой буудалгаар үгы хэгдэба.
үдэрэй турша соо 10 танк, 20
автомашина гэмтээгдэхэн ба га-

дагданаһаа гадна, 3 рото шаху
немецкэ ябган сэрэг үгы хэгдэбэ
байлаа. Хооо буулааг артиллери
ба бомбардировщикүүд дүтэлэн
ерөжэ ябаһан дайсанай резервүү-
дыг ехэ гээлгэдэ оруулан байна.
Черкесскын оршондо манай
частыүүд шэнэ позицияудта су-
харла.

Ворожей оршондо Доной ба-
руун эрлээ советскэ сэрэгшэд хо-
ёр үдэр соо 500 шаху немецкэ
солдат ба офицерые үгы хэбэ. Ха-
лан эхэ буу, олон винтовкы ба
автомат булалган абтаа. Пявдэ
абтаһан хүнүүд бии. Хажуудай
участок дээрэ нэгэ нүүрэн газарта
үдэһын байлаанууд болоо. Газар
дээрхи сэрэгүүдэйнгэ ябуулгыг
дэмжэжэ манай лётчиүүд хэдэ
немецкэ танк, 37 автомашина, 2
бензодистернэ үгы хэбэ, артилле-
рийскэ 2 батареин буудалгыг
ларан халгажаа. Агаарай байлал-
нуудта дайсанай хоёр самолет
унагагтаба.

Карельскэ фронт дээрэ нүхэд
Гальчон, Белозерск, Красногуй-
ский ба Фомин гээг командиртай
частийн лётчиүүд физикэ аэро-
дромдо амжалтатай довтолго хэв.
Зөнгөтэй артиллерийн хаалга хэв
гэдэн буулгыг дабажа манай
самолетүүд зорихон газартаа хү-
рөөд, аэродром дээрэ ехэ олон бо-
нуудыг хаяһан байна. Газар
дээрэ дайсанай 10 бомбардиро-
вщик ба истребитель, мүн дайса-
най аэродромой зааһарилһан мета-
лическэ мастерскойнууд үгы хэг-
дэ гэжэ аэрофотосъемкоор тодо-
руулгабди.

Орловскэ областы. немецүүдэй
эсэлһэн районнуудта, ябуулаха хэ-
жэ байһан нүхэр Ж. гэшын ко-
мандалтаг партизанска отрядүүд
дайсанай амшлы хүсэн, техникэ ба
һомо хэрэгсэл тээжэ ябаһан түмэр
харгын 4 эсэлонг хажуу хулар
халаан унагаһаа. Мотел сорпо-
дон гитлеровецүүд түмэр харгын
вахуулай 15 офицерые арестова-
лаа, солдатнуудыг фронтро
ябуулаа.

Немецкэ тыловой районной на-
чальнигай эхиргалтаар түмэр хар-
гын вахулай шантахадгабди. Тус-
хай команданууд түмэр харгын
хоёр талаар 500 метр үргэлөөр
ой модо отолон сөбөрлөжэ байна.
Тээд поездуудай хаалин унаха
ябада ба онсо аюулнуудай га-
ралга дөөрөөтэй. Поездууд
урьхыгта явсаар лэ хажуу хулар
хүмэран унаһан байна.

Тарыхууралга ба сохилго дээрэ
механизмын хүсые найнаар хэрэглэхэ

Н. АНТОНЕНКО
БМАССР-эй Наркомземеи главна
инженер.

Комбайнуудта һүнд хүдэлгөөд
байхадаа биднэр болбол тэднэй
бүтэсые 20—30 процент ехэ
болгожо шадахабди. Тийхынтула-
да комбайн дээрэ динамотогтоожо
гү, али трактор дээрэ электробо-
рдувалын түхээржэ, комбайнова
агрегатта электрическэ гэрлээр
хангаха хэрэгтэй. Иймэ түхээржэ
хэа арта МТС бүхэндэ бэй
байда тула төрөөнхэ хүсэд хэрэ-
лэхэ шухала.

Энэ жэлдэ хоёр комбайнуудыг
шатгалгад хүдэлгэхэ ябадалыг
үргэлөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. ЧТЗ
тракторнуудыг хоёр комбайн шэ-
рлэжэ ябадала хэрэглэхэ шухала.
Мүн төрөөнхэн гурбан комбайн-
нуудыг угсаруулан шатгалгажа
нэгэ тракторар шэрүүжэ түшээ
эрхм трактористнуудай үй дүр-
шэлэе хэрэглэхэ ушартай.

Колхозуудта ба МТС-үүдтэ бэй
байһан бүхь жаткануудыг, сно-
повязальнуудыг, лоботерийнуудыг
колхоздо түхээржэ болохо байна.
Иймэ түхээрлэгтэй колхоз-
нууд жаткануудта дутуугүй бай-
хааа гадна хүдэлгэ ябадала хүн-
гын һайн байха юм. Түхээрлэлэ
хэгдэхэ колхозжанууд бусайдаһан
болбол үнэргэжэ жэлтэһые һүни
хүдэлмэрижэ өөһдөнгөө бүтээ-
хыг нилээд ехэ болгоһон байха
юм. Зүгөөр энэ һүнидөө хүдэлмэ-
рижэ ябадал үргэнөөр хэрэглэг-
дэггүй һан. Тиймөөдэ, мүнөө жэл-
дэ энэһине шүтэлшалаа боло-

но.

Косилкаар таряагаа хадбаа
хуралгын машинын паркыг хоёр
лаан ехэ болгожо, шэнэ ургаса-
ла болонгон болор соо хуралжа
абаха байнабди. Тийхэ зуураа энэ

шухала хэрэгтэ мүнөө хүсэд ан-
харал татагданагүй гэжэ хэлэхэ
хэрэгтэй.

Бүхь аймагуудай газарай таб-
агуудай, МТС-үүдэй директорнууд
ба специалистнуудай, колхозуудай
түрүүлэгшэнэрэй уялга хадаа ко-
сылжануудта түхээрлэхэ хэжэ тэ-
лөөннэ тариа хадаа дээрэ хэрэг-
лэхэ болоно.

Тарыхууралга ба сохилго дээрэ
зарим ажалыг механизирлаха ту-
шаа хэмжээ абаха хрэгтэй. Ком-
байныл хойноһоо колхоз тариха
ажалынь жэшөө болгон абаад
үзөө. Энэ комбайн бүхэндэ 1—2
хүдэлмэриншэ, морин тармуур
ба морин унаае табидат зантай.
Тийхэ зуура төрөөнхэ механизир-
лажа республикын машинно-
тракторна станцинууд 600—800
хүнийг ба 1000 шаху мориндэ
ажалжа, тэднэинэ бусад хүдэлмэ-
рижэ хэрэглэхэ шадала.

СТЗ трактор болбол манайда
МК 1.100 ба заримдаа БЮ—34
молотилжа хүдэлгэг байха юм.
Тийхэ зуура тэрэ трактор хоёр
молотилжа хүдэлгэхэ шадала хү-
сэтэй. Нэгэ трактортар хоёр мо-
лотилжа хүдэлгөөд байхада МТС-үүд
болбол хамта 200 гаран трактор
газар хахалагдаа гаргажа шада-
ла юм.

Тариа сохилго дээрэ эгээн хүн-
дэр хүдэлмэрин болбол молотил-
кала боостонуудыг дамжуулхы
үгэлгэ болоно. Энэ хадаа эршүү-
дэй хэа ажал гэжэ тоолологдот
һан. Тийн молотилжа бүхэндэ
боостонуудыг дамжуулаха 5 хүн
хэрэгтэй болодог. Энэ механизир-
лагта хэбэ нилээд ехэ хүдэлмэ-
ринн хүсые амалжа. хүнүүдэй хэ-
жэ ажалынь хүнтэлхэхэ болоно.

Тариа сохилго тох бундэ боло-
жо байгаг юрын ушарыг харуул-
бад нэмэ байдаг: тракторай хүсөөр
молотилжа хүдэлжэ байдаг, тэрэ-
нэй хажууда сортировоор ороһоо

сөбөрлөхөө хоёр хүз эрьюулааг,
триер байбад мүн лэ хоёр хүн эр-
ьюулажэ байна. Энэ хадаа бүтээс ба-
гатай байхаһаа гадна, тон хүнэ хү-
шэр байдаг. Гэхэ зуура молотилжын
трисильна валда шийн табидат,
нэгэ ремень утажабал сортировко-
шье, триершыг хүнэлжэ байха
болэй. Энэ хадаа тон простой ме-
ханализирлаха болохо тула төрөөнхэ
колхоз бүхэн хэжэ, тариа сохиго
тох дээрэ хэрэглэхэ хүсэл аргатай.

МТС-эй специалистнуудай ба
түбхын түрүүдэй инженерүүд ба
механикүүдэй зорилго болбол та-
риыхууралга болон сохилгыг боги-
нохон болзор соо заашье гээлтэ-
гүйгөөр үнэргэжэһэн хамта, горю-
чяа гажмалгаар гаргалалжа хэ-
рэгтэһэ тулалжа ёстой. Тийхын
тулада нотог дээрээ байһан бүхь
аграгануудыг гэхэ гү, тусхайлан
хэрэглэжэ нотогтай түлшнэ, унаһан
хүсэ ба морин унаагай эхдэхэ хү-
сые шадал һан эхээр хэрэглэхэ
шухала. Мүнөө жэлдэ молотилжа-
нуудыг унаһан хүсөөр хүдэлгэхэ
ябадалыг дэлгэрлэхэ хэрэгтэй.
Энэ зорилгоор аймаг бүхэндэ бэй
байгаг унаһан тээрмэнүүдэ мо-
лотилжа хүдэлгэхөөр түхээржэ бо-
лоно.

Мүн төрөөнхэн комбайныг нэгэ
газартай байлалд тариа сохиго-
лоо бензавоор моторныг хүдэлгэ-
хын ороно мөреор эхдүүлхэдэ
хүсэд болохо байна. Тийхын тулада
комбайнаа бүхь механизмынь ба
адаваторныг абажа орхөөд, морин
молотилжа шэнгээр 4 морин оруул-
жа хүдэлгэхэ ушартай.

МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болбол
комбайнуудыг моторгүйгөөр ижаг-
та тракторай хүсөөр хүдэлгэхэ гү-
ага газогенераторна түлшөөр
ябуулжэ тухай үрлэд зохиёо
ажал хэа ёстой.

Дээрэ хурсагдана энэ бүхь
шухала хэрэгүүд түгээ манай
специалистнууд биднэргөө һайн
чөлөөд. Тиймөөдэ, төрөөнхэ хүсэ-
лэнь хүргэхэ тушаа тэднэр орол-
тожо гаргаха ушартай.

Августын 12-ой түншин турша-
а манай сэрэгүүд Клетскийгай
оршондо, Котельниковгай эр-
хэйгүүр, мүн Чернессин, Майкоп ба
Краснодаргай оршондо хэсгэндэ
эсэргүү байлдагуудыг хэбэ.
Фронттын бүсэд уластуууд тээ-
р ямаршье хушбалтагууд болоо-
гүй.

Клетскийгай урдуур үсэд шан-
га байдагууд үргэлжэлээр.
Тайсан болбол буларжа харыша-
агч частнуудга халааг болго-
жо, байлдааг шэвэ резервнуу-
ды оруулна. Нэжэ буулаагын
часть дайсамай 6 атакы тогтоол
баржа, тэлээрэ ехэ гээлтээ
оруулна. Энэ байлдаана 18 не-
мещкэ танк, 3 хуягта машина, 23
автомашина, 15 ехэ буу, 900 га-
ран гитлеровоцүүд үгы хэглэбэ.
Ондоо нэгэ уластуу дээр дайса-
м болбол нэгэ бага урагшаа дамба-
жа шедла.

Котельниковгай эрхэйгүүр
манай частнууд дайсамай ата-
коваджа, өөдөһынөө позиция
хайжаруулаа байна. Нэгэ буу-
рын газарай хажууда үсэд шанга
байдааг болоо. Энэ пункт хэдэн
хүн хөөр тээшэ ороһон байла.
Хүсэд бэшэ баримтын ёһоор, ма-
най частнууд сүлдүн турша соо
11 танк, дайсамай 500 шахуу
солдат ба офицерыг үгы хэбэ.

Краснодаргай оршондо манай сэр-
эгүүд довтолгоо ябаһан дайсамай
сэрэгүүдтэ эсэргүү хүсэр хүнээ
халгаагын байлдагуудыг хэбэ
байна. Манай нэгэ частинь оборо-
нын фронттын үгы 5 танк, 21
автомашина үгы хэглэбэ, 400 га-
ран гитлеровоцүүд хулаагтан ахы-
даа. Артиллерийн ба бомбардиро-
вочко авиацийн ябуулангуудар
улан рубжэ дээгүүр немещкуудай
табиглан хоёр гарса бандаргаг-
ба. Дайсан ехэ гээлтээгүүдтэ ороо.

Майкоп ба Чернессин оршо-
до манай частнууд дайсамай
танктууд ба мотогонд сэрэгүүдтэ
эсэргүү хатуу шанга байлдавуу-
дыг хэбэ.

Воронежһоо урдуур манай сэр-
эгүүд дайсамай эсэргүүсэлтне да-
ража, тэлэһэн сэрэгүүднэ түрхэ
ябадаа үргэлжэлүүдэ байна.
К. гээг буурын газар немещкэ
сэрэгүүднэ сөөрлөгдэ. Шулуун
гэрүүд соогур халхааглан буу-
хан гитлеровоцүүд борадаа үг-
хэглэбэ. Ондоо нэгэ уластуу дээр
дайсамай хатуу шанга контратака
гэдэргэе сохигдоо. 400 гитлерово-
цүүд үгы хэглэбэ, 170 немещкэ
солдат ба офицер нлэндэ абтаган
байна.

Баруун-Хойто фронт дээр
элихитэ дайшалхы ябуулангууд
болоо. Нэгэ уластуу дээр манай
частнууд буурын газарыг эзэлбэ.
Немещкууд тус пунктыг дахин
эзэлжэ гэжэ бүдхүн турша соо
15 дахин контратака хэдэн бай-
гаа. Дайсамай бүхы атаканууд ехэ
гээлтээгүүр гэдэргэе сохигдоо.
Хүсэд бэшэ баримтын ёһоор не-

Немещкууд Крымэй хүн зониее хюдана

ДАЙЛАДЖА БАЙГАА АРМИ,
августын 7. (ТАСС-эй тухай кор-
респондент). Гитлеровскэ харша-
гууд Крымэй хүн зониее эрэлг
муухайгаар хилдэ ябадаа үг-
гээлтээгүүр.

«Гитлеровоцүүд халаа фашист-
ска хас тамгайг багана дөрвөн
түб дунда зоогдоо, тараша-
ды бүгдөн мургажэ байгты гэжэ
баадаа байна. Энэ баганын ха-
жуугаар гарыһан хүнүүд бүгдөн
мүргэнаа да гэжэ нэгэ бай. По-
лицейскэ, үгы йаа, гитлеровскэ
староста болон президент Крест-
нев гэшье холдоо аталан хаража
байла. Зүйска риндон немещкууд
болбол тэндэх колхознигуудай
мад ба тариа үн халаа хуу бу-
лажа абаа бэн.—гэбэн бэшэтыг
Крымһаа түрүн өмжэ гарыһан
агроном Николай Иванович К
гэшье мүнөө ринтэ байгаа парти-
зан хани нүхэрнэе абааһан байна.
Фашистска харшангууд болбол
Крымэй хүн зониее—орон, татар
ба цыгануудыг хуу хулаха гэжэ
зорилго табиглаа байна. Бүдхэй
хэдэн неделэин туршада Симферо-
поль, Ялта ба Алушта гөрүүдтэ
700 крымскэ цыгануудыг сааза-
лаа.

Байхан Бешуйска шулуу дүүр-
һонд уурхайнуудай дэргэдэх хү-
дэлмэрлэлтэ тоохонд дэргэдэ

мөцүүд гансал алуулжа 300 ша-
шуу солдат ба офицерыг гээбэ.
Ондоо нэгэ уластуу дээр шүдэр
Свиридов командиртай частинь
бөөцүүд хоёр үдэрэй байлдаана
560 гитлеровоцые хулаа халга-
һан байна. Манайхын 21 пулемет,
4 ехэ буу, 9 миномет, 1000 сна-
ряд, 3.000 минэ, танк буулаха 6
буу ба олон тоото винтовка бу-
лаан абаа.

Нүхэр Г. гэшын команда доро
ябаһан карело-финскэ партизан-
ска отряд дайсамай гаринондо
бүдхэн довтолгоо хэбэ. Партизанууд
мэзэгүй байтарыг үсэд гээлтэ
дээрнэе орожо 150 гитлеровоцые
хулаан алааг, 45 винтовка, 6 ав-
томат ба радиостанца буудан
абаа.

Калининска фронттын нэгэ рай-
ондо ябуулажа хэжэ байһан нүхэр
Г. гэшын командалаг партизан-
ска отряд элээ хоолой өгүлгү-
дыг тээжэ ябаһан дайсамай өмө-
ловинэ хажуу хулар халхын уна-
гаага. Тус отрядтай партизанууд
эзэмдэлтэһэн хуягта поездыг
унагаһан байна. Нэгэ паровоз ба
2 хуягта площадка үгы хэбэ.

Немещкэ солдат Иосиф гэшэ-
һаа элээшэ басаган Сабан гэшэ-
һаа ябуулжа үдэргээг бэшэтын
олдоо. Тэрэ башгэ соонь нигэжэ
хэлэгдэнэ: «Биднэр мүнөөдөр
өөдөлдөө 20 тахиа, 10 үнээ сүг-
лүүлэбди. Биднэр деревнянээ
пайа хүсэбэн бүхы хүнүүднэ ба
хүбүүднэ намай абаады. Тэ-
дэнэрэй ямаршье үршөөл хайра
гүйхэдэн туһа болоногүй. Бид-
нэр хүнүүднэ энэрхэ хайрлаха-
гүйгөөр ябажа шадхаа хүнүүд
байнабди. Хэрбээ хэн нэгэ хүнэй
ябаха дүрагүй байгаа наань тэн-
дэв байгаажарханабди. Байхад
нэгэ деревнядэ бүлэг хүнүүд эй-
роулхад, яаашье деревнянээ
гаража гээгүй. Биднэр ехээр
сухалаад, тэлээрнэе тэндэнэ
буудсагаажархобди. Саашадаа
муухайланууд юмжэ болоо. Хэдэн
орон эхээрүүд 2 немещкэ солда-
ды асаар халжаа алажархобди...
Энэ биднэртэ ехэ дүрэлдэлтэ
юм. Биднэртэ оролдуудай хэмы
шэвэн хорхойтогээр зөбүрхэлэтыг
манай эхэ нутагта хэшыгэ ойго-
доггүй байха...»

Немещко-фашистска харшангууд
Белорусска ССР-эй Кировска
районд Колябин, Колябин, Ко-
лябин Слобожко, Орехово, Оси-
новко, Подстружин ба Борк гээг
деревнянүүдыг үнхэн шандаруу
болоторын галдажархобди. Энэ де-
ревнянүүдээр гитлеровскэ алуур-
шад 600 гарын советскэ хүнүү-
дыг тамалһан ба буудан алаһан
байла.

Тюссельфалсенай (Норвеги) томо
электростанци дээр норвежскэ
патрульнууд хүсэтэ түрбаныг эзлэ-
бэ. Хардангер-Фворын оршондо
Норск Алюминийум гэжэ алюминий-
нэ завод дээр түймэр табигдажа
хоёр дөх үгы хэглэһэн байна.

Тюссельфалсенай (Норвеги) томо
электростанци дээр норвежскэ
патрульнууд хүсэтэ түрбаныг эзлэ-
бэ. Хардангер-Фворын оршондо
Норск Алюминийум гэжэ алюминий-
нэ завод дээр түймэр табигдажа
хоёр дөх үгы хэглэһэн байна.

Тюссельфалсенай (Норвеги) томо
электростанци дээр норвежскэ
патрульнууд хүсэтэ түрбаныг эзлэ-
бэ. Хардангер-Фворын оршондо
Норск Алюминийум гэжэ алюминий-
нэ завод дээр түймэр табигдажа
хоёр дөх үгы хэглэһэн байна.

немецкэ карательна отряд гэб
гэнтэ орожо ерээд, нүдэндөө дай-
ралдаһан 30 хүнийг тэндэнэ буу-
дажа алажархобди. Итгэжэ алууда-
гшад дунда бусадтай туһаламжа-
гүйгөөр ябажа шаддаггүй эхэ
үндэр наһан «болоһон Никитын
гэшэ саазалуулан байна. Мүн
хүдэлмэршээ Сундулов, Лелев
гэшэдэй үхүүдтэ ба намай бул-
таада алуулжа Фашистуудтэ бо-
бол тамалан зобоохын тулаа 100
хуяг эхэнэр ба үхүүдыг Бал-
чарай уруу ябууһан байна. Тэрэ
дөхтөн хоёроршоо.

Фашистска тамалжа бөөс «абар-
жа шалаһан хүн зоние партиза-
нууд боложо халануудта галдаа,
гитлеровскэ золгууддаа хатуу
шангаар үбөөгөө абажа байла.
Байхан Ялта гөрүүдтэ немещкэ ко-
мандатура болбол тэндэх 7 бүлэ-
нэрэй гөшүүдыг үлгэжэ алаа.
Эзэнэры партизануудтай бариса-
тайт гэжэ гэмнэһэн байна. Алуш-
та гөрүүдтэ немещкууд болбол ал-
дарт советскэ патриот—партизан
нүхэр Г. гэшын бүлээнэры бул-
тэнь үлгэжэ саазалаа. «Золго-
нууд, энэ гэмтэ муухай яадалай-
гаа түлээ харуусахат!»—гэжэ
партизанай эхэ үхэхынгөө урда
гээ хэлэжэ гөрөн үхэлөөр үхэһэн
байна.

Г. ОШАРОВСКИЙ.

СЭРЭГЭЙ УРГАСЫЕ СЭРЭГЭЙ ГУРИМААР ХУРЯАЙ!

Үглөөнэй үүрһээ үдэшын боро хараан болтор поли дээрээ хүдэлмэрилхэ

Колхознигуудай үнэн сэхэ ажал

Адууһа малнуудаа тобир тарганаар ондо оруул-
хын түлөө Кяхтын аймагай Большев-Лугска сельсо-
ведэй «Красное Знамя» колхозой членүүд гөртой-
хон анхаралаа табина. Мүнөө энэ колхоз үбху-
рлагынхаа хүдэлмэриг дүүргэхэ болоо. Шугу бур-
гаанай одоор орхигдоһон ногоо сабшажа байһан
30 гаран колхознигууд барандаа шахуу нормонуудаа
үлүүлэн гүйсэхэдэнэ.

Колхозник Прохор Симонов гар хажуураар үр-
гэлжэ 0,7 гектар сабшаа. Энэнь нормо 0,5 га юм.
Мүн залуу басагд Мария Симонова, Мария Алек-
сеева, Екатерина Симонова ба бусад болбол Прохор
Симоновто булздахагүйгөөр ажаллана.
Мүн тус сомоной Энгельсэй нэрэмжэтэ арте-
лийн үбхшээд үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.
Мүнөө энэ колхоз үбхуурлаггаар аймаг соогоо
түрүү зэргэдэ ябана.

Комсомольско-залуушуулай звено

Бачурын аймагай комсомоле-
тууд ба залуушууд үбхуурлагга,
силос дарагта ба шэмэтэ тэжээл-
нүүднэ болдохтэ ябадаа элбэ-
хитэйгээр хабарлажаа байна.
Тус аймаг дотор үбхуурлагтын
хүдэлмэриг дашарамдуулаглан
комсомольско-залуушуулай 19 звено
эмхитхэгдэ. Тинэ эдэнэр кол-
хозуудай үбхуурлагга гөртой-
хон түһалэмжа гээгүдэн байна.
Ара-Хэрэтын сомоной «Комму-
терн» колхозой дэргэдэ эмхитхэг-
дэн комсомольско-залуушуулай

звеноло 16 хүн хабаатана. Эдэнэр
үбхуурлаггада ябаһааа гаднэ,
3.000 тонно силос дараһан ба
2.500 пэнтнер шэмэтэ тэжээл ба-
лахтэн байна.

Зүгөөр, тус аймагай зарим ком-
сомольско-залуушууд үбхуу-
рлагтын хүдэлмэриг дашарамдуу-
лаглан хабарлажаа тугада нимэ
эвононуудыг эмхитхэгүй ба ком-
сомолецууд ба бүтээһэн үбхшэй
хүдэлмэриг гаргагүй байха юм.

О. ГОРНАЯ.

МУУГААР ЗАБАВАРИЛАГДААН ДЭЭРЭНЭ

Хажэныг машинно-тракторна
станцида харыятай Дэвэ-Хажэ-
тын сомоной колхозуудар хүдэл-
мэрилжэ байгаа тракторнууд муу-
гаар зааваберилагдаһан дээрһээ
хабарай тарианыг үсэд тол хав-
галтагүдгөөр хүдэлмэрилэн бай-
гаа. Энэ сомоной гурбан колхоз-
уудар тарианыг үсэд 9 трактор
хүдэлмэрилнэ. Эдэ тракторнууд
хамта 2000 гектар газар хахалжа
байһан аад, оройдоо 600 гарз
гектар хахалһан байха юм.

Таршалан ая тракторнууд мн-
хөө пар хахалжа дээрэ пагала-
тагүдгөөр хүдэлмэрилжэ байна.
«Зургаанай Зам» колхоздо тракто-
раар 300 гектар хахалгаһан

байгаа. Зүгөөр, тракторнуудай
саг үргэлжэ өдөрлөг ба зарим
трактористуудай үдэрлэһэн
лаабтарыг дүүргэлтгүй дээр-
һээ оройдоо 80 гектар шар хаха-
лагдаһан байха юм.

Мүн тус сомоной «Заветы
Ильича», «Майн нэгэ» колхозуу-
длар пар хахалжа байһан тракто-
рууд үсэр бүри шахуу өдөрлөг ба
нормоо абадаггүй байна.

Тээд, тракторнуудай хүдэлмэ-
риг сэрэгтэй үсэйн байдалтай зо-
хиладуулан табиха тушаа Хажэ-
тын МТС-эй дирекцид һаалаа ба-
гаар табина.

Р. АНАНДУЕВ.

Советскэ Союз дотор

ТБИЛИСИ. Грузин
сайн плантанкуудай
набша суглуулжа—
Цаленджикскэ районой Бе-
ршин нэрэмжэтэ арте-
лийн солото колхозник
Бочо Кварцхелия гэг-
шэ сайн набша суглуул-
гаар дэлхэй дээрэ шэнэ
рекорд байгуулаа. Тэрэ
болбол нэгэ үдэрэй тур-
ша соо 3925 килограмм
сайн набша суглуулжа,
үдэрлэнгөө нормы 25,208
процент дүүргэхэ зуу-
раа үдэр соо 378 ажал-
та үдэр ба 1.520 тух-
риг олоһон байна. Фаб-
рика болбол бүхы на-
шын нэгэдэх сортодо
тоолол тушаажа аба-
ба.

ГОРЬКИЙ. Горькеско
научно-техническэ ин-
ститут болбол Свердлов-
скэ районно пром-
комбинаттай хамтадаа
хуушан хэрэглэгдэн
электрическэ лампануу-
дыг шэнэхээхэ арга зо-
лооб. Горький гөрүүдтэ
хэдэн мянган тшмэ
лампанууд худалдаа-
найманай селүүдтэ
үгтэнхэй.

БАРНАУЛ. Поспели-
хискэ район соо багша-
нар ба хурагшадтай ту-
рэлхид өөһдөһын ху-
сөөр 48 хуруулын 39-
нень зааваберилаа. Оло-
хон хуруулуудтэ колхо-
зуудай туһаламжатай-
гаар үбэлдөө тулхэ ту-
лээгээ бэлдэхэдэ байха
юм.

Г. ОШАРОВСКИЙ.

Үбхөө сабшажа дүүргээд таряандаа орохонь

КЯХТА. (Телефоноор абтаба).
Тамирска сельсоветэй «Путь Ок-
тября» артель мүнөө жэлдэ 750
гектар сабшажа түсөтэй байһан
юм. Тинэ үбхшэй хүдэлмэриг
шарамар байнаар эмхитхэжэ, энэ
колхозойнх бүхы хадалагаа саб-
шажа дүүргээд орой хамта 8.360
пэнтнер үбхэ сомбо. Мүнөө үдэ-
мил хорёод гектарайн үбхэн ху-
рагтаагүй.

Бригадануудай сомбоһоо үбхыг
колхозой фуражерын дари ту-
шаажа абадаг ба сомбоцуудаа
бултын хөрбөжэ байдаг.
«Путь Октября» артелиг члэ-
нүүд адуу малаа сайхалан бай-
наар ондо оруулхын зорилгоор үб-
хшэй кампания эмхитхэгээр
ябуулхын хажуугаар мүн силос
даража ба халдан тэжээл бэлдэхэ-
ска түсбүүднэ холо үлүүлэн
дүүргэлдэ байха юм.

Колхознигууд мүнөө үбхөө саб-
шажа дүүргээд байхалаа элээшэ-
һэн таряагаа түрбэрлэн хадаха
ажалда орохонь. Тэднэр мүнөө
жэлдэ таряахуурлагтын хүдэлмэриг
үнэхөөсөө сэрэгтэй темпээр ябуу-
лаа, 12 хүдэлмэрин үдэр соо
дүүргэхэ гэжэ түсбэ зохиохой.
«Путь Октября» колхозойнх
шэвэ ургасая хурахаажалда ба-
лахтэн юмшын хараад үзэбэл
нимэ байна: 15 жатка һадыһан
заагажа бэлэн болоо; 80 тар-
мууртай хажуур ба 120 хажуур
бий; мүн 120 молон тармуур ба
гаряага сомхо 80 аса бэлдэхэ-
тээ; орооһоо халгагхэ-амбарнуу-
дын бэлэн болоһон ба хоёр су-
шижа баяндаһан байна.

«Путь Октября» артелиг члэ-
нүүд болбол өөһдөһынөө анха-
труушын аруун уялыг гүйсэхэ-
хын үрүлгэ тариа тушааха яба-
далашье хүсэд байн бэлдэхэ
түхээрлэ хэдэн байха юм. Энэ
80 тэргэ (тариа шэрхэ хайраг-
тайгөөр), 110 мори хүлэхэ хо-
мт тоног ба 6 шөгүдүр бэлэн
болгобо. Тэрэньнэ галда эмнэг
мориды ба сарнуудыг хүлэжэ
хурма.

Мүнөө колхозник бүхэн таряа-
хуурлагтын үдэ юм хэжэ байһааа
эли толо мэдэх болоод, шэвэ ур-
гасая хадаха хүдэлмэриг эхилэн
орохонь.

Кяхтын АЗО-гэй главна
агроном АНДРЕЕВ.

Мүнөө колхозник бүхэн таряа-
хуурлагтын үдэ юм хэжэ байһааа
эли толо мэдэх болоод, шэвэ ур-
гасая хадаха хүдэлмэриг эхилэн
орохонь.

Кяхтын АЗО-гэй главна
агроном АНДРЕЕВ.

Эмхитэйгээр эхилбэ

Тарбагатайн аймагай олонхи
колхозууд үбхуурлагга дүүргэ.
Мүнөө эдэнэр орхигдоһон булан
тохой ба шугы бургалануудай
ногово гараар сабшажа байна.

Тэршэлэн тус аймагай бүхы
колхозууд таряахуурлагга эр-
тэнһээ хойшо хайнаар бэлдэхэ.
Тинэ эдэнэр хэдэн олон колхоз
тэ—хуураалгаа эмхитэйгээр
эхилбэ.
«Красная Заря», «Гигант»,
«Авангард», «Путь Ленина», Ка-

минин, Ворошиловай нэрэмжэтэ
колхозууд ичмөн ба хабар тари-
даһан хара таряагаа хадажа за-
халһаар дүрбэ таба хоноо.

Таряахуурлагга дээрэ хүдэлмэ-
ригнэ байгаа колхознигуудай тү-
рүшын үдэрнүүд хүдэлмэрин
дүнгыг хараа үзэхэдэ урга нэлэ-
нүүдхитэй сасуулбал ажалын
бүтээсэ нилээгүй дээшлэн бай-
ха юм.

Б. ТАЛЫН.

Һайн жэшээ харуулнад

Зайтрайн аймагай «Майн нэгэн»
колхозой зарим членүүд үбхуу-
рлагтын хүдэлмэрин түрүшын
үдэрнөө эхилээд гар хажуугаар
сабшажа зуураа үйзлэһын үдэр
бүтээсэнуудыг туйлан, стаханов-
ска ажалай эрхэм жэшөөнуудыг
харуулжа байна.

Эдэхитэй колхозник Шурьгиза
гар хажуугаар гектарай 50 соото
сабшажа дөрмөтот аад, үдэр бүри
80 соото сабшажа, үргэн нията
колхознигуудыг оморхуулаа.
Мүн энэнь жэшээгээр колхозник

Анисья Пихомова үдэр бүри гек-
тарай 70 гаран соото сабшадаг
байна. Тэршэлэн 72 һаатай үб-
хэн Гурьян Спиридов гэшэ
гараар тармажа ба бухалааа зуу-
раа саг үргэлжэ нормо үдэр гара-
са дүүргэбэ.

Зүгөөр, энэ колхоздо байтуу-
даһан нормо дүүргэлтгүй хү-
нүүд ябада бии. Ушарын, хүдэл-
мэринөө орой мурадаг ба үдэшнэ
эртэ ородог байха юм.

Ц. РАДИОНОВ.

Үбхуурлагтын ябаса тухай БМАССР-эй Наркомземэй августын 10-ай МЭДЭЭН

У.п.	Аймагуудай нэрэ	Сабшала- һанын (процент)	Силос дарагга- һанын (процент)
1.	Баргажанай	40,2	78,7
2.	Бичурын	54,4	51,1
3.	Залын	37,9	57,9
4.	Яруунын	30,5	52,6
5.	Зангайн	60,2	51,9
6.	Заманай	27,8	57,3
7.	Кабанскын	43,5	52,0
8.	Кяхтын	53,8	77,5
9.	Мухар-Шабарай	58,0	47,2
10.	Саленгын	33,8	68,1
11.	Түхэнэй	46,2	57,0
12.	Тарбагатайн	46,3	44,7
13.	Нислэйн	43,4	26,9
14.	Хорин	12,4	—
15.	Баянтын	9,5	16,0
16.	Хойто-Байгалы	25,7	46,0
17.	Ахын	—	38,3
18.	Приморьскэ	—	70,5
19.	Хажэнын	41,4	—
Дүн хамта		42,7	57,7

Мүнөөдөр толилогдоһон мэдээн
дээрһээ харахада: республика до-
тор үбхуурлагтын түсбэ 42,7

процент ба силос даража түсбэ
57,7 процент дүүргэлдэн байха
юм.

Энэ хадаа манай эндэ үбхшэй
хүдэлмэрин удааржа байһынэ эли
тодоор гэршэлнэ. Гэхэ зуура саг
болзор үнгрэмэл байна. Мүнөө
хэдэн олон колхозууд таряагаа
хадажа эхилбэ. Тинэ таряанай
хүдэлмэриг бүтээсөөр жэгдэн
орохо саг үглөө-мүнөө болоо.

Парти ба правительствэ болбол
үбхшэй кампаниян шэвэ ургасая
хураха саг хүртэр дүүргэхэ
эринэ. Хүдэлмэриг зүбөөр эмхитхэ-
нэ сэрэгтэй үсэйн темпээр амала-
һан түрүү артельнууд үбхөө саб-
шажа ба сомбо үлүүргэ.

Тинэ, амал хүдэлмэриг зүбөөр
эмхитхэн, үбхшэй кампаниян та-
рляхуурлаггада олоорго хараха саг
хүртэр гол түлэз дүүргэхэ тушаа
эриг хэмжээ абаха саг тула!

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ассо-
шиэйтэд Пресс агентствын мэдэ-
сэлэнэй ёһоор, үбхэн доо-
гуур ябадаг германска онгосо-
го ОША-да бууһанар баригдаһан
8 германска шипонуудай зургаа-
ншын саазаалажа гэжэ Сагаан
Байшан соомоһоо.

Удэһан хоёр шипондэй нэгэнийн
бүхэл наһан соогоо катаржан
хүдэлмэриг хэжээр, шүгөөн 30
жээвэр түрмэдэ хангахаар шийд-
хэгдэ. Энэ хоёр шипонууд болбол
бусад зургаан шипонуудаа барил-
саха ябадаа америкынскэ прави-
тельствата туһалаһанайнгаа
түлөө саазалуулахаа Рувальтнар
үршөөдөө гэжэ тэрэ мэдээсэл
соонь хэлэгдэн байна.

Номгон далай дээрэхэ дайн